

Pr. Andrew Stephen DAMICK

SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ CU DUMNEZEU

Întâlnirea cu divinul în creștinismul ortodox

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DAMICK, ANDREW STEPHEN

Să facem cunoștință cu Dumnezeu: întâlnirea cu divinul în creștinismul ortodox / pr. Andrew Stephen Damick; trad. din lb. engleză de Lucian Filip; cuvânt înainte de Jonathan Jackson. - Iași: Doxologia, 2016
ISBN 978-606-666-603-9

I. Filip, Lucian (trad.)

II. Jackson, Jonathan (pref.)

281.9

© DOXOLOGIA, 2016

ISBN 978-606-666-603-9

Pr. Andrew Stephen DAMICK

**SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ
CU DUMNEZEU**

Întâlnirea cu divinul în creștinismul ortodox

Traducere din limba engleză
LUCIAN FILIP

Cuvânt înainte de JONATHAN JACKSON

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Editura DOXOLOGIA
Iași, 2016

Cuprins

Prefață & Mulțumiri	9
Cuvânt înainte	15
Prolog	
<i>Evangelhia</i>	19
Capitolul I	
<i>Pătrunderea tainei: Unde este Dumnezeu?</i>	27
Absența lui Dumnezeu	33
Capitolul II	
<i>Taina Domnului Iisus Hristos:</i>	
<i>Cine este Dumnezeu?</i>	45
Viața veșnică	52
Epistemologia doxologiei	56
Întruparea	59
Întâlnirea tainei	68
Capitolul III	
<i>Taina cultului: De ce să merg la biserică?</i>	75
Ce este cultul?	78
Centrul cultului: Euharistia	83
Cultul în Biblie	89
Cultul în istoria creștinismului	96
Cultul în eclesiologie	100
De ce să merg la biserică?	105

Capitolul IV

<i>Taina Bisericii: În cine ne putem încrede?</i>	111
De unde vine Biblia?	111
Cine conduce aici?	114
Puterea omului: autoritatea ca slujire externă	116
Puterea legii: autoritatea ca texte externe	120
Abordarea ortodoxă: Sfânta Tradiție	122
Povestea Bibliei	128
Scriptura în Tradiție și ca Tradiție	132
În cine ne putem încrede?	137

Capitolul V

<i>Taina moralității: De ce să fiu moral?</i>	143
Etica lui Moș Crăciun și etica lui Hristos	143
Fundamentul dogmatic al moralității ortodoxe	145
Libertatea moralității: A DEVENI ca focul	149
Scopul moralității: cunoașterea lui Iisus Hristos	152
Ascetismul: formă a moralității	157
Moralitatea și războaiele culturale	163
Moralitatea ca liturghie	169

Concluzii

<i>Întâlnirea cu Divinitatea</i>	173
--	-----

Bibliografie adnotată	181
------------------------------------	-----

Pentru Evangelia, Elias și Raphael

Știu foarte bine când, dar abia dacă știu cum a fost făcut ultimul pas. Într-o dimineață însorită am fost dus la Whipsnade. La plecare nu credeam că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, dar când am ajuns la grădina zoologică, am crezut.

C.S. Lewis

PREFAȚĂ & MULȚUMIRI

Nu mi-a fost deloc ușor să găsesc un început pentru această carte. Primele texte au reprezentat un set de patru prelegeri intitulate *Fundamentele credinței ortodoxe*, o serie de cateheze ținute în parohie care prezentau chestiuni fundamentale și primordiale ale creștinismului ortodox. Această carte este o prelucrare și o rescriere a temelor expuse în acele prelegeri. Forma actuală se naște din dorința de a prezenta exact aceeași esență a cercetării creștinismului ortodox unei audiențe neîmbisericite, exbisericite sau desbisericite (indiferent de cum sunt definiți acești termeni). Sper că va fi de ajutor și celor care sunt deja familiarizați cu vestea cea bună adusă de Iisus Hristos, deoarece cred că și creștinii practicanți au nevoie să abordeze aceste chestiuni. Iar unii oameni se află deja în Biserică, dar nu sunt încă siguri de ce se află acolo. Această carte este dedicată și lor.

De ce a fost greu să încep această carte? La un moment dat, în timpul procesului de concepere al ei, am ajuns la titlul pe care l-am și folosit: *Să facem cunoștință cu Dumnezeu*. Însă nu am realizat că ideea mea despre ceea ce va prezenta titlul era în primul rând informațională:

Cum transmit *datele* despre Dumnezeu? Cum predau cuiva pe Dumnezeu? N-am aflat răspunsul la aceste întrebări nici măcar atunci când m-am îndreptat spre grupul țintă de oameni care fie nu au avut niciodată vreo legătură cu Dumnezeu, fie s-au îndepărtat sau au renunțat la viața Bisericii.

Momentul în care, în sfârșit, cartea a căpătat sens pentru mine a fost atunci când am avut șansa să întreb pe un proaspăt prieten, muzician și actor deopotrivă, care se afla pe cale de a fi primit la Ortodoxie, ce-ar spune fanilor săi sau ce mesaj le-ar transmite privind Ortodoxia, dacă ar fi să stea și să le vorbească despre ea. Mă așteptam cu precădere la un fel de „discurs înălțător” – un slogan sau un rezumat de un paragraf care să-i facă să acceadă la Ortodoxie.

Însă ce am primit mai degrabă m-a surprins și chiar m-a rușinat. Răspunsul nu a fost nicidecum un „discurs înălțător”. În schimb, primul lucru pe care mi l-a spus a fost că o asemenea întâlnire ar trebui să fie precedată de mijlocire. Ce le-ar putea spune fanilor? Mai întâi ar trebui să *se roage pentru ei*. De ce? Pentru că nu este de competența sa să-L explice lor pe Dumnezeu. De fapt, el dorea să le lase loc pentru o întâlnire. Cu alte cuvinte, el voia să-i prezinte pe ei lui Dumnezeu.

Acest lucru m-a rușinat. De ce? Iată-mă, de mult trecut de al doilea deceniu de când devenisem creștin ortodox – pe deasupra și preot și paroh – și tocmai mi se transmisese esența misiunii evanghelice ortodoxe

de către un catehumen, de către un începător într-ale credinței. Devenisem atât de convins că trebuie să-L *explic* pe Dumnezeu, că trebuie să ofer o introducere la *subiectul* Dumnezeu – contrar atitudinii fundamentale a teologiei creștin-ortodoxe – însă necesară este de fapt o prezentare a celorlalți în fața lui Dumnezeu Însuși, așa cum ai prezenta pe un prieten altuia. Pentru ca astfel, prin această întâlnire, să găsesc și subtitlul, *Întâlnirea cu divinul în creștinismul ortodox*, deoarece prezentarea Ortodoxiei este de fapt o întâlnire cu Dumnezeu și deoarece această întâlnire este ceea ce reprezintă de fapt creștinismul ortodox.

Așadar, nădejdea mea este că, indiferent dacă L-ați cunoscut deja sau nu, această carte vă va ajuta cumva, prezentându-vă (sau *re-prezentându-vă*) lui Dumnezeu și că va oferi un prilej de a vă întâlni cu Dumnezeu. La urma urmei, după cum avea să-mi spună mai târziu prietenul meu, Iisus nu a zis: „Aceasta este calea, adevărul și viața”, ci „*Eu* sunt Calea, Adevărul și Viața”.

Pentru că mi-a amintit de acest lucru deosebit de important și profund, îi sunt recunoscător lui Jonathan Jackson (noul prieten menționat anterior), care cu amabilitate a scris și cuvântul de deschidere al acestei cărți. Sunt recunoscător și celor care au citit acest manuscris în timpul procesului de redactare și mi-au oferit sugestii și critici constructive.

În special, adresez mulțumiri prietenului meu Michael Landsman, care a oferit comentarii din afara tradiției

ortodoxe, deși simpatizează cu aceasta, precum și doamnei Anna Pougas, care m-a ajutat să înțeleg cum este să fii crescut ortodox, dar să nu ajungi la o cunoaștere intimă a Ortodoxiei decât mai târziu. Sunt îndatorat și Dr. Daniel G. Opperwall care, făcând ample comentarii asupra manuscrisului, a scos la iveală unele dintre cele mai mari probleme ale sale, pe care am încercat să le corectez. Sunt recunoscător vechiului meu prieten și frate duhovnicesc Andrew Hall, care mi-a arătat cum să continui să lupt pentru a trăi credința chiar și în acele momente când pare de neînțeles.

Mulțumirile mele se adresează și celor de la Ancient Faith Publishing, care, de la primirea versiunii originale a manuscrisului, au observat că poate deveni mai bun decât era și m-au ajutat în timpul editării pentru ca acest lucru să se întâmple.

Familiei mele adresez mulțumiri alese, în special părinților, Bill și Sandy Damick, care m-au înfățișat înaintea lui Dumnezeu. Le sunt recunoscător celor trei copii ai mei, Evangelia, Elias și Raphael care, cu bucurie și voieșie (și uneori chiar cu răbdare), se deschid încercărilor părinților de a-i prezenta lui Dumnezeu – și care, la rândul lor, ne înfățișează și ei lui Dumnezeu. Cel mai recunoscător îi sunt în special soției mele, *Kouria*¹ Nicole, ale cărei sacrificii, a cărei iubiri și a cărei iertări continuă să mă prezinte lui Dumnezeu în cele mai trainice și convingătoare căi posibile.

---

¹ Titlu onorific oferit soției preotului în tradiția ortodoxă arabă.

În final, aș dori să spun ceva despre însuși actul de a fi recunoscător, lui Dumnezeu în special, căci înaintea Lui vreau să vă prezint pe voi, cititorii mei. Odată, am fost criticat că, într-o lucrare anterioară, nu am mulțumit lui Dumnezeu în mod explicit, iar gândul care mi-a venit în minte a fost că nu trebuie să-I mulțumesc lui Dumnezeu pentru scrierile mele. De ce? Într-un fel, prin aceasta L-aș acuza de ceea ce produc, inclusiv de toate imperfecțiunile produsului. De altfel, vrând să fiu corect, nu pot să pretind vreun fel de inspirație divină specială pentru cartea mea. Însă pot mulțumi lui Dumnezeu pentru ceea ce a făcut pentru mine și face pentru voi. De aceea, dacă ceea ce am așezat eu în scris a contribuit în vreun fel la acea prezentare și întâlnire a voastră cu Dumnezeu, Îi sunt profund recunoscător.

Pr. Andrew Stephen Damick
Emmaus, Pennsylvania
Mai, 2014

CUVÂNT ÎNAINTE

Titlul acestei cărți, *Să facem cunoștință cu Dumnezeu*, presupune că cititorul este interesat de a face cunoștință cu Dumnezeu. Așadar, dacă aveți în mâini această carte cu intenția de a o citi, cel mai probabil sunteți un căutător. Fie că L-ați cunoscut în mod conștient pe Hristos din vremea copilăriei, fie nu ați avut niciodată credință, doriți să fiți prezentați lui Dumnezeu sau poate prezentați încă o dată. Ce posibilități interesante și complexe vă așteaptă!

Părintele Andrew Damick a scris o carte profundă, smerită și frumoasă despre taina iubirii lui Dumnezeu față de oameni. Este frumoasă deoarece autorul Îl prezintă pe cititor Celui Frumos. Este smerită deoarece Părintele Andrew nu ține să transmită ideile sau filosofii sale, ci doar credința adevărată transmisă de Hristos și Apostolii Săi din generație în generație. Este profundă deoarece reprezintă o expunere clară și evlavioasă a creștinismului primar.

În Faptele Apostolilor există un fragment unde Sfântul Duh îi spune Apostolului Filip să urce în carul unui anumit eunuc etiopian. „Și alergând Filip l-a auzit citind pe prorocul Isaia, și i-a zis: «Înțelegi, oare, ce citești?»

Iar el a zis: «Cum aş putea să înţeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?» Şi a rugat pe Filip să se urce şi să şadă cu el” (Fapte 8, 30-31). Apostolul a continuat să-i tălmăcească Scriptura şi să-i propovăduiască Evanghelia. Etiopianul a fost copleşit şi a dorit să se boteze de-n-dată. Apostolul Filip l-a înfăţişat pe acest om înaintea lui Dumnezeu, Cel ce iubeşte pe oameni.

Această poveste reprezintă o întruchipare vie a nevoii noastre de smerenie. Eunucul etiopian era blând şi sărac cu duhul; nu era mândru sau arogant, crezându-se capabil de a interpreta Sfânta Scriptură de unul singur, prin strădanie personală. Răspunsul dat Apostolului ar putea fi împrădat şi de noi, numai dacă ne-am face părtaşi harului şi smereniei de a face ca el. Ar trebui să fim gata să spunem: „Cum aş putea să înţeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?”, şi să invităm necontenit pe Apostoli şi pe Părinţii Bisericii să ne stea alături şi să ne înveţe cum să interpretăm Sfânta Scriptură şi să trăim Evanghelia în mod autentic.

Într-adevăr, „înfricoşător lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului celui Viu” (Evr. 10, 31). Astfel, autorul abordează această lucrare cu adâncă smerenie – lucrarea de a ne face cunoştinţă cu Dumnezeu. În *Să facem cunoştinţă cu Dumnezeu*, Părintele Andrew deschide inima şi mintea către Sfânta Tradiţie a Bisericii Ortodoxe, prezentându-ne frumuseţii Sfintei Treimi. Este o credinţă cufundată în dragoste, har şi taină.

Sunt profund recunoscător că l-am cunoscut pe Părintele Andrew şi că-l pot numi prietenul meu. Este o

persoană cu idei profunde, cald și cu simțul umorului. Abia aștept ca această carte să ajungă peste tot în lume! Chiar și acum, în acest moment, Iubitorul lumii spune: „Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20).

Jonathan Jackson
Nashville, Tennessee
Noiembrie 2013

PROLOG

Evanghelia

Iisus Hristos este Mesia. El a înviat din morți. Prin urmare, umanitatea se poate mântui.

Aceste trei propoziții constituie firul narativ al Evangheliei, potrivit credinței creștin-ortodoxe, *vestea cea bună*. Creștinii ortodocși au răspândit această poveste ca pe o istorie sfântă timp de douăzeci de secole, pentru ca participarea la această poveste să fie pentru noi ceea ce constituie viața spirituală. Știu că s-ar putea să nu credeți nimic din toate acestea, însă o includ aici deoarece această istorie sfântă reprezintă mobilul cărții. Ceea ce urmează constituie un rezumat fundamental al acestei istorii, dat fiind faptul că lucrarea nu se vrea a fi o prelegere didactică, ci o explicare a miezului poveștii ortodoxe creștine care insuflă tot ceea ce suntem noi.

La început, Dumnezeu a creat universul¹, inclusiv pe om, pe care l-a așezat în centrul creației. Ne-a creat

---

¹ Ortodoxia nu face nici o afirmație definitivă despre cum mai exact a creat Dumnezeu universul sau în cât timp. Partea importantă este că El l-a creat *ex nihilo*, din nimic.

să trăim veșnic, fără boală, suferință sau moarte și în deplină și nesfârșită comuniune cu El. Însă, deoarece Adam și Eva, primii părinți ai omului, au ales să păcătuiască – să rateze scopul stabilit de Dumnezeu pentru ei – în om a intrat stricăciunea și moartea. Acest fapt este numit „căderea omului”. Iar pentru că omul a fost ales de Dumnezeu să acționeze ca preot al acestei lumi – să aducă lui Dumnezeu această lume ca jertfă și să o primească înapoi ca binecuvântare – și creația s-a îndepărtat de pacea armonioasă menită ei de către Dumnezeu. Acest lucru s-a întâmplat deoarece Dumnezeu este Dătătorul vieții și Creatorul ordinii, iar când umanitatea s-a despărțit de Dumnezeu, haosul și moartea au intrat în om, iar prin noi, în tot restul lumii.

În timp, pe măsură ce păcatul și moartea au atins tot ceea ce omul a săvârșit, lumea a ajuns să fie condusă prin violență și opresiune. Dumnezeu a inițiat un proces prin care să descopere umanității calea de ieșire de sub păcat, calea prin care să se poată reconecta la viața lui Dumnezeu. Prima dată a făcut-o printr-un om ales special pentru această sarcină, Avraam, iar apoi dăruind un stil de viață urmașilor săi, care mai întâi s-au numit evrei, iar mai apoi iudei. Mai întâi, Dumnezeu a vorbit acestor oameni prin prorocul Moise, iar mai apoi prin ceilalți proroci.

Lui Moise, Dumnezeu i-a descoperit că va fi cunoscut de evrei drept *Yahweh*, care înseamnă „Eu sunt”. Acest fapt a arătat că modul de viață pe care El îl descoperea avea menirea să îi facă pe oameni să cunoască

cine este Dumnezeu, nu doar intelectual, ci și într-un mod personal și adevărat. Acest mod de viață descoperit prin Moise a avut un singur scop: să învețe pe evrei și pe neamurile din jurul lor cum să se întoarcă la Dumnezeu pentru ca să-L poată cunoaște cu adevărat. El nu S-a descoperit lui Israel doar ca Dumnezeul lor, ci și ca Tatăl lor, Care a vorbit despre dorința Sa de a avea cu ei o legătură intimă și strânsă. De-a lungul veacurilor ce au urmat după Avraam și Moise, neamul iudeilor numit Israel, a fost uneori credincios lui Dumnezeu, dar adesea a rătăcit.

Acum aproape două mii de ani, o tânără fecioară pe nume Maria, din neamul lui David, cel mai mare dintre regii iudeilor, a fost logodită cu un bărbat credincios și bătrân din același neam, numit Iosif. Datorită curăției inimii sale și dorinței de a face întocmai cum poruncise Dumnezeu, a fost aleasă să dea naștere Fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos. De bună voie a consimțit această sarcină, vestită ei de către Arhanghelul Gavriil, iar Cel Unul-Născut din ea S-a numit Iisus, care înseamnă „Dumnezeu mântuiește”.

Iisus nu a fost doar Fiul Tatălui, ci Însuși Dumnezeu, și ne-a descoperit că Dumnezeu este Sfânta Treime – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, trei Persoane divine, care au o singură ființă, fiind un Dumnezeu întreit în persoane. Iar când Iisus a fost zămislit în pântecul Mariei – în chip minunat, fără tată trupesc – El, Care era Dumnezeu desăvârșit, a devenit și om desăvârșit,

luând de la ea firea umană. Firea umană poate fi readusă la comuniunea deplină cu Dumnezeu datorită lui Iisus, Care este Dumnezeu și om. Prin firea Sa umană, putem ajunge la dumnezeirea Sa. O punte a fost creată peste golul creat de Adam și Eva.

În timpul lucrării Sale pe pământ, Iisus i-a învățat pe oameni despre modul în care Dumnezeu vrea ca noi să trăim, i-a vindecat de bolile spirituale și trupești și le-a iertat păcatele. Și-a concentrat lucrarea în special asupra celor doisprezece ucenici, care nu erau membri nici ai clasei religioase, nici ai celei intelectuale, ci, în mare parte, pescari. Când lucrarea Sa se apropia de sfârșit, a fost trădat de Iuda, unul dintre cei doisprezece, și a fost prins de autoritățile romane. Romanii acționau din partea căpeteniilor religioase iudaice, care-L vedeau pe Iisus drept o amenințare la ordinea stabilită de aceștia. Deși El nu făcuse nimic greșit, a fost condamnat ca hulitor și a fost răstignit (bătut în cuie pe o uriașă cruce de lemn pentru a se sufoca până la moarte) de conducerea imperială romană, din partea căpeteniilor iudaice.

Iisus a murit într-o vineri, în ziua de dinaintea celei mai mari sărbători anuale iudaice, Paștile, o zi ce comemorează scăparea evreilor din robia egipteană. Iisus a înviat din morți a treia zi, duminică. Prin această moarte și înviere de bună voie, Iisus a zdrobit puterea morții asupra oamenilor pentru totdeauna. După Învierea Sa, a fost văzut viu de mai mulți, inclusiv de cei

unsprezece ucenici (Iuda, plin de remușcări pentru vinderia lui Hristos, își curmase viața). El a mai stat alte patruzeci de zile pe pământ, învățând în continuare pe cei unsprezece pentru a-i ajuta să devină *apostoli*, cuvânt ce înseamnă „cei trimiși într-o misiune”. După aceste patruzeci de zile, S-a ridicat cu trupul la cer sub privirea apostolilor Săi.

Apostolii, urmând învățăturile date de Iisus, au început să călătorească în toată lumea cunoscută, predicaând Evanghelia pretutindeni, dând tuturor celor doriți să asculte vestea cea bună și botezându-i în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Această veste bună este că, prin pocăință (renunțarea la toate căile prin care ratăm desăvârșirea pentru care am fost creați de către Dumnezeu) și prin botezul în sânul Bisericii – pe care Hristos Însuși a numit-o „Trupul” Său –, omul poate birui moartea, întocmai precum a făcut-o Iisus prin jertfa Sa de pe cruce. Putem face din trecerea spre moarte o trecere spre înviere, deoarece încorporarea în nesfârșita viață a Bisericii înseamnă să ne facem părtași lui Hristos. Aceasta înseamnă să fii „mântuit”.

Cândva, Iisus se va întoarce, iar timpul, așa cum îl știm noi, se va sfârși. Toți vor învia trupește la sfârșitul veacurilor, însă numai cei care sunt „în Hristos” vor fi înviați la o viață veșnică cu Dumnezeu. Cei care se leapădă de Hristos și nu se fac părtași la ceea ce ne-a dăruit vor fi înviați spre învierea osândeii. În fond, această judecată reprezintă continuarea unei existențe detașate

de viață pe care o dă Dumnezeu – murind veșnic în loc de a trăi veșnic.

Așadar, Iisus reprezintă împlinirea, descoperirea deplină a tot ceea ce Dumnezeu a început prin Avraam și Moise, punând înaintea un mod de viață care face posibilă comuniunea directă cu Dumnezeu. Astfel, Biserica este împlinirea comunității alese reprezentate de vechiul Israel, o adevărată comunitate de oameni chemați să trăiască împreună în armonie, comunicând cu Dumnezeu și unul cu celălalt cu ajutorul principalelor mijloace prevăzute de El pentru ca prezența Sa să poată fi manifestată printre oameni: Sfintele Taine, numite și *sacramente*. Aceste Taine includ Botezul, Euharistia (numită și Cina Domnului sau Sfânta Împărtășanie), Căsătoria și celelalte.

Apostolii au fost primii care au administrat aceste Taine în Biserică. O parte a slujirii lor a constat în hirotonia ca episcopi a următoarei generații de conducători creștini. La rândul lor, acești episcopi au hirotonit pe prezbiteri (preoți) și diaconi pentru a-i ajuta la munca săvârșită. Pe măsură ce Evanghelia era răspândită în lume, erau hirotoniți noi episcopi de către apostoli și succesorii lor, care să conducă Biserica și care vor continua lucrarea până la plinirea ei, când Iisus se va întoarce la sfârșitul veacurilor.

Iisus a întemeiat o singură Biserică pentru a fi Trupul Său, și nu multitudinea de denominațiuni creștine ce concurează între ele și pe care le întâlnim în zilele noastre. O

singură Biserică și-a menținut continuă existența de-a lungul tuturor veacurilor, începând cu învierea lui Hristos, învățând, crezând și trăind aceeași viață creștină în decursul întregii istorii. Această Biserică este Biserica Ortodoxă.

Creștinii ortodocși nu știu ce soartă vor avea cei care cred în Hristos, dar care aparțin unor grupări care s-au desprins de istorica Biserică Ortodoxă. Știm doar că trebuie să fim credincioși față de ceea ce am primit pentru a putea transmite aceasta mai departe viitoarei generații, oricărei persoane care va asculta și va crede.

Aceasta reprezintă esența credinței creștinilor ortodocși. Restul acestei cărți izvorăște din această narațiune evanghelică de bază. Aceasta reprezintă o încercare de abordare a principalelor dificultăți întâmpinate de oameni atunci când încearcă să îmbrățișeze această poveste.

CAPITOLUL I

Pătrunderea tainei

Unde este Dumnezeu?

Zis-a iarăși Moise către Dumnezeu: „Iată, eu mă voi duce la fiii lui Israel și le voi zice: «Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi...» Dar de-mi vor zice: «Cum Îl cheamă», ce să le spun?” (Ieșirea 3, 13)

Ce aș putea spune unei persoane care n-are nici o idee despre cine este Hristos? Ce aș putea spune cuiva căruia nu-i pasă cine este El? Ce-aș putea spune cuiva care a petrecut ceva timp în Biserică, însă nu vrea să mai aibă nimic de-a face cu ea? Ce-aș putea spune cuiva care este în Biserică, însă nu este prea sigur de ce se află acolo?

Aceste întrebări mă urmăresc chiar dacă de profesie sunt preot și toată viața am fost creștin. Sunt zile în care cred că am răspunsurile la mine și zile când mă simt neputincios. Sunt chiar și zile în care *eu* sunt acel „cineva” căruia i se adresează aceste întrebări.